

Riigikaitsekomisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XIV koosseisu IV istungjärk (14.09.2020-18.12.2020)

Koosseis

Esimees: Andres Metsoja (Isamaa fraktsioon)

Aseesimees: Kalle Laanet (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Liikmed: Jaak Juske (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)

Uno Kaskpeit (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon) (al 15.10.20)

Johannes Kert (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Leo Kunnas (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Ants Laaneots (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Alar Laneman (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon) (kuni 14.10.20)

Oudekki Loone (Eesti Keskerakonna fraktsioon) (al 27.01.20)

Madis Milling (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Anneli Ott (Eesti Keskerakonna fraktsioon) (kuni 25.11.20)

Peeter Rahnel (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Mailis Reps (Eesti Keskerakonna fraktsioon) (al 26.11.20)

Istungite arv

Riigikaitsekomisjon pidas IV istungjärgul kokku 25 istungit, millest 3 olid väljasõiduistungid, 1 ühine istung riigieelarve kontrolli erikomisjoniga, 1 ühine väljasõiduistung väliskomisjoniga ning 2 erakorralist istungit.

Toimus 3 väljasõiduistungit:

29.09.20 külastas riigikaitsekomisjon Riigi Kaitseinvesteeringute Keskust.

10.11.20 külastas riigikaitsekomisjon õhuoperatsioonide juhtimiskeskust ning sai ülevaate NATO õhukaitsest ja Eesti õhuturbest.

16.11.20 külastas riigikaitsekomisjon Kaitseministeeriumi, kus ministeeriumi ja Kaitseväe esindajad andsid ülevaate riigikaitse arengukava projekti 2021-2030 sõjalise kaitse osast.

Toimus 1 ühine istung:

16.11.20 toimus ühine istung riigieelarve kontrolli erikomisjoniga, kus Riigikontrolli esindajad andsid ülevaate Riigikontrolli kontrolliaruandest „Suuremahuliste kaitseotstarbeliste hangete kavandamine ja kulutõhusus“.

Toimus 1 ühine väljasõiduistung:

20.10.20 toimus riigikaitsekomisjoni ja väliskomisjoni ühine väljasõiduistung Kaitseväe Peastaapi, kus Kaitseväe juhataja asetäitja kindralmajor Indrek Sirel ja Kaitseväe Peastaabi operatiivosakonna ülem kolonel Andrus Merilo andsid komisjonide liikmetele ülevaate Eesti Kaitseväe üksuste osalemisest rahvusvahelistel missioonidel.

Toimus 2 erakorralist istungit:

16.09.20 arutas riigikaitsekomisjon kaitseminister Jüri Luige, rahandusminister Martin Helme, Kaitseministeeriumi kantsler Kristjan Priki, Kaitseväe juhataja kindralmajor Martin Heremi ja Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna eelarve juhi Regina Vällikuga riigikaitse jätkusuutlikku rahastamist.

10.11.20 arutas riigikaitsekomisjon Riigikogu liikmete Johannes Kerdi, Kalle Laaneti, Madis Millingu ja Jüri Jaasoni muudatusettepanekuid 2021. aasta riigieelarve seaduse eelnõule.

Eelnõud

Riigikaitsekomisjon määramis komisjoniks 13 otsuse eelnõule.

IV istungjärgul riigikaitsekomisjoni menetluses olnud eelnõudest võeti vastu 12 otsuse eelnõu:

1. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelise merejulgeoleku koalitsiooni operatsioonil Sentinel", vastu võetud 27.10.20.
2. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Prantsusmaa sõjalisel operatsioonil Barkhane Malis", vastu võetud 7.12.20.
3. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis", vastu võetud 7.12.20
4. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamissioonil Malis", vastu võetud 7.12.20.
5. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias", vastu võetud 7.12.20.
6. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve", vastu võetud 7.12.20.
7. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni valmidusüksuste koosseisus", vastu võetud 7.12.20.
8. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhitaval muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel", vastu võetud 7.12.20.
9. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni missioonil Iraagis", vastu võetud 7.12.20.
10. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi ühendekspeditsiooniväe koosseisus", vastu võetud 7.12.20
11. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelise merejulgeoleku koalitsiooni operatsioonil Sentinel", võetud Vabariigi Valitsuse poolt tagasi.
12. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamissioonil Afganistanis", vastu võetud 7.12.20.
13. Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Irini", vastu võetud 7.12.20.

IV istungjärgu lõpuks jäi komisjoni menetlusse 3 seaduseelnõu:

1. Riigikaitseseadus (112 SE).
2. Karistusseadustiku muutmise seadus (riigivastased süüteod) (113 SE).
3. Kriminaalmenetluse seadustiku, halduskohtumenetluse seadustiku ja karistusseadustiku ning teiste seaduste muutmise seadus (kriminaal-, väärteo-, ja kohtumenetluse erisused erakorralise ja sõjaseisukorra ajal) (114 SE).

Arvamuse andmine ja muudatusettepanek

7.12.20 andis komisjon Riigikogu rahanduskomisjonile arvamuse Riigikogu otsuse „Riigi pikaajaline arengustrateegia „Eesti 2035““ heakskiitmine" eelnõu (262 OE) kohta ning esitas ka muudatusettepanekud.

Muud komisjonis käsitletud teemad

14.09.20 andis Riigikantselei riigi merelise ressursi arenguperspektiivide töörühma juht Martin Hurt ülevaate mereseire arengutest ning töörühma lõppraportis väljatoodud ettepanekutest.

15.09.20 andis Kaitseministeeriumi kaitsepoliitika asekancler Kadi Silde ülevaate Euroopa Liidu kaitseministrite 2020. aasta 26. augusti kohtumisest.

16.09.20 tutvustasid kaitseminister Jüri Luik ja rahandusminister Martin Helme oma seisukohti riigikaitse jätkusuutliku rahastamise osas.

21.09.20 tutvustas Kaitseliidu ülem brigaadikindral Riho Ühtegi komisjoni liikmetele Kaitseliidu valmisolekut kriiside lahendamiseks, sh kaitsepolitsete vabatahtlikkuse alusel, ametiabi raames ja valituse korralduse alusel kaasamist.

28.09.20 andsid Mereväe ülem kommodoor Jüri Saska ja Õhuväe ülem kolonel Rauno Sirk ülevaate rannakaitse, miini veeskamise ja õhutõrje võimete arendamisest.

13.10.20 tutvustas kaitseminister Jüri Luik riigi 2021. aasta riigieelarve seaduse eelnõu Kaitseministeeriumi valitsemisala.

19.10.20 andsid Riigikogu Balti Assamblee delegatsiooni aseesimees ja Balti Assamblee presiidiumi liige Johannes Kert, Balti Assamblee julgeoleku- ja kaitsekomisjoni esimees Urve Tiidus ning delegatsiooni nõunik Regina Sepp ülevaate Balti Assamblee tegevusest.

19.10.20 andis NATO Strateegilise kommunikatsiooni keskuse asedirektor kolonel Peeter Tali ülevaate digitaalsest julgeolekust.

27.10.20 arutati Riigikantselei merelise ressursi töörühma lõppraportit, mis näeb ette ühtset koordineerimist ja õppuste läbiviimist Läänemeres.

23.11.20 andis riigihaldusminister Jaak Aab ülevaate kohalike omavalitsuste tegevusest ja nende tegevuse koordineerimisest kriiside ajal.

23.11.20 arutati olulise tähtsusega riikliku küsimuse võimalikku algatamist jaanuaris 2021 teemal "Riigi sõjalise kaitse jätkusuutlik areng".

7.12.20 andis Kaitseministeeriumi kaitsevõtteenistuse osakonna juhataja Anu Rannaveski ülevaate veteranipoliitikast.

8.12.20 andis kaitseminister Jüri Luik ülevaate k.a 20. novembril toimunud Euroopa Liidu kaitseministrite kohtumisest.

14.12.20 jätkus arutelu olulise tähtsusega riikliku küsimuse algatamise üle 2021. aasta 9. veebruaril teemal "Riigi sõjalise kaitse jätkusuutlik areng".

15.12.20 andsid peaminister Jüri Ratas, Riigikantselei julgeoleku ja riigikaitse koordinatsioonidirektor Indres Sirp, peaministri nõunik Erkki Tori, Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi siseturu asekancler Kristi Talving ning AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuuri juhatuse esimees Priit Enok ülevaate kriisivarudest, sh kriisivarude haldamisest ja edasistest kavadest.

15.12.20 andsid Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi kriisireguleerimise osakonna juhataja Priit Saar, riigi küberpoliitika juht Raul Rikk, Riigi Infokommunikatsiooni SA juhataja Sven Heili ülevaate kriisiolukorras sidevahendite riskisutusest ja koordineerimisest.

Kohtumised

30.09.2020 kohtusid riigikaitsekomisjoni liikmed Prantsusmaa Kaitseministeeriumi rahvusvaheliste suhete ja strateegia direktoraadi ning regionaalsuhete juhi kindralmajor Philippe Boutinaudi ja Prantsusmaa suursaadikuga Eesti Vabariigi T. E. Eric Lamourouxiga.

12.10.2020 kohtus riigikaitsekomisjoni liige Ants Laaneots komisjoni esindajana videosilla vahendusel Balti Kaitsekolledži juhtimiskursuse ja kindralstaabi kursuse ohvitseridega.

13.10.2020 kohtuti MBDA asepresidendi Didier Philippegaga.

14.10.2020 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Andres Metsoja Türgi suursaadiku T. E. hr İnan Özyıldıziga.

28.10.2020 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Andres Metsoja ja liige Johannes Kert NATO Sõjalise komitee esimehe õhuväe ülemmarssal Sir Stuart Peachiga.

28.10.2020 avas riigikaitsekomisjoni esimees Andres Metsoja raamatu „Eesti piirivalve 1918 – 2020“ esitluse.

11.11.2020 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Andres Metsoja, liikmed Johannes Kert ja Leo Kunnas Ühendkuningriigi suursaatkonna eestvedamisel toimival I maailmasõja lõppu ning Kuningliku Mereväe panust Eesti Vabadussõjas tähistaval mälestuspäeval Kaitseväge kalmistul.

15.11.2020 osalesid riigikaitsekomisjoni liikmed Johannes Kert ja Leo Kunnas komisjoni esindajatena Saksa rahva leinapäeva mälestusüritusel Maarjamäe Saksa sõdurikalmistul.

16.11.2020 osales Riigikaitse Nõukogu liige ja riigikaitsekomisjoni esimees Andres Metsoja Eesti Vabariigi presidendi juhital Riigikaitse Nõukogu istungil.

01.12.2020 kohtus riigikaitsekomisjoni liige Oudekki Loone komisjoni esindajana videosilla vahendusel Balti Kaitsekolledži ülemveebliite kursusega.

15.12.2020 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Andres Metsoja, liikmed Johannes Kert, Ants Laaneots ja Uno Kaskpeit Ühendkuningriigi kaitseministri Ben Wallacega.